

UTVÄRDERINGSRAPPORT

FRISTÅENDE KURSER

KVINNORS OCH BARNNS HÄLSA 2021- 2022

Inledning

Antalet fristående kurser som ingår i utbildningsutbudet vid institutionen för kvinnors och barns hälsa varierar något mellan terminer. I självvärderingen ingår totalt nio kurser varav en kurs är uppdragsutbildning.

1. Mäns våld mot kvinnor, 7,5 hp *grundnivå*
2. Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer med fokus på särskild sårbarhet, 15 hp *avancerad nivå*
3. Mäns våld mot kvinnor – tvärprofessionell kurs (Uppdragsutbildning), 15 hp *grundnivå*
4. Amning och bröstmjolk, 7,5 hp *avancerad nivå*
5. Handledarutbildning för barnmorskor, 7,5 hp *avancerad nivå*
6. Migration; Health and Ethics in a Globalised World, 5 hp *grundnivå*
7. Innovation Game: A Summer School Applying Serious Game Design in Health Care and Education, 7,5 hp *avancerad nivå*
8. Co-Design of Digital Health Innovations, 7,5 hp *avancerad nivå*
9. Health Innovation: An Interdisciplinary Approach, 7,5 hp *avancerad nivå*

Det finns ytterligare några fristående kurser på institutionen för kvinnors och barns hälsa som inte ingår i självvärderingen. Följande fristående kurser på institutionen har fått dispens från medicinska fakultetens kommitté för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (GRUNK) och ska inte utvärderas i den här utvärderingsomgången (kurskod inom parentes):

- kursen är ny från och med HT22 (3HI007)
- kursen har haft en kursledare som just slutat på institutionen (3HI005; 3PE044)
- kursen ingår i ett masterprogram och har nyligen utvärderats inom programmet (3PE050)
- kursen kommer att läggas ned/omarbetas (8OG014)
- kursen är valbar i specialistsjuksköterskeprogrammet mot barn och ungdomars hälsa och utvärderas inom programmet (3PE151)

Under hösten 2021 utförde de nio kurserna en varsin självutvärdering som resulterade i en rapport som sändes till bedömargruppen under februari 2022. Bedömargruppen fick även tillsänt sig kursplaner och litteraturlistor samt kursvärderingsrapporter och underlag som visar hur lärandemål länkar till examinationsuppgifter och undervisningsmoment i de olika kurserna. Bedömargruppen hade därefter möjlighet att få kompletterande information inför sitt planerade platsbesök i april 2022. Vid platsbesöket fick bedömargruppen träffa kursledare, institutionsföreträdare, kursadministratörer samt kursdeltagare.

Bedömargruppen har bestod av följande personer:

Margaretha Fahlgren, professor em. i litteraturvetenskap, Uppsala universitet
Mats Granlund, professor i handikappvetenskap samt psykologi, Jönköping University
Veronica Ekström, lektor i socialt arbete, Marie Cederschiöld högskola
Rebecka Albertsson, studentrepresentant, Uppsala universitet

Processen med självutvärdering har varit mycket lärorik, både för kursledare och institution. Flera kursledare har efter genomgång utfört förändringar inom sin kurs. Inom institutionen skapades nyligen en grundutbildningsgrupp (GUG) för att öka kvaliteten på och stödet för kurser på grund-och avancerad nivå samt ge en ökad kurssamordning inom institutionen. Denna självutvärdering kom lämpligt tidsmässigt för institutionen för kvinnors och barns hälsa.

Platsbesöket blev också en trevlig och viktig dag, där många utbildningsaspekter diskuterades. I juni 2022 erhöll institutionen bedömargruppens rapport. Överlag finner vi rapporten saklig, adekvat, positiv och konstruktiv. Nedan redovisas bedömargruppens synpunkter per aspekt. Och förslag på åtgärder inklusive tidsaspekt som planeras av institutionen.

Aspekt 1 Att utbildningarna når målen i högskolelagen och högskoleförordningen (examensordningen) och utbildningsspecifika mål, dvs. att de faktiska studieresultaten motsvarar de förväntade studieresultaten

Bedömargruppens synpunkter:

Kursledarna arbetar aktivt för att uppfylla målbilden. Kurserna har, med några undantag, ett högt söktryck men det finns en diskrepans mellan registrerade och antagna. Det är viktigt att kursadministratörerna fortsätter det arbete som inletts med att ta kontakt med studenter som registrerat sig. En åtgärd för att förstärka insatsen mellan registrering och antagning är att tidigarelägga antagningsprocessen och bedömargruppen ser det som ett bra initiativ.

Genomströmningen på kurserna kan förbättras Alltför många studenter slutför inte kurser. Bedömargruppen är medveten om att det är ett generellt problem för fristående kurser som vänder sig till studenter som inte alltid är i behov av formella meriter. Dock kan åtgärder som löpande examination och ökade tillfällen för studenter att ses vara framkomliga vägar att gå. En aktivitet som nämndes var veckoträffar, café på nätet. Aktiviteter av det slaget kan bidra till att stärka studenternas känsla av tillhörighet i kursen.

Institutionens åtgärder:

Vi planerar att tidigarelägga öppnande av självregistrering till kurs. Kursadministratör kommer därefter att påminna studenter som inte har registrerat sig 1–2 veckor innan kursstart. Detta kommer starta under 2023. De tips som bedömargruppen gett oss (löpande examination, veckoträffar, café på nätet) sprids till samtliga kursledare på institutionen. Grundutbildningsgruppen (GUG) på KBH kommer återkommande påminna kursledare om dessa tips. Dessutom kommer vi att skapa ett dokument för kursledare på vår planerade GUG-hemsida på KBH's MP. Vi kommer att inkludera dessa tips.

Aspekt 2 Att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund

Bedömargruppens synpunkter:

Kursledarna har hög vetenskaplig kompetens och kurslitteraturen revideras regelbundet. För att utveckla studenternas förmåga att kritiskt bedöma material och självständigt söka uppgifter rekommenderar bedömargruppen att universitetsbibliotekets resurser utnyttjas i högre grad. Biblioteket erbjuder undervisningstillfällen som visar de resurser som finns och

som studenterna kan använda. För att studenterna ska uppnå så goda resultat som möjligt är det viktigt att de har tillgång till och kan använda universitetsbiblioteket.

Institutionens åtgärder:

I respektive kursinformation kommer vi att lägga in länkar till universitetsbiblioteket, inklusive deras sök-och skrivguider. Denna åtgärd kommer starta vid respektive nästa kurstillfälle.

Aspekt 3 Att undervisningen sätter studenters/doktoranders lärande i centrum

Bedömargruppens synpunkter:

De studenter som bedömargruppen mötte var påfallande nöjda med undervisningen. Undervisningsmetoderna är flexibla och studenternas eget ansvar för kursen betonas. Lärplattformen Studium är ett relativt nytt redskap som i dag inte används i sin fulla potential. Bedömargruppen rekommenderar institutionen att ta ett gemensamt grepp för alla kurser så att Studium kan användas fullt ut.

Under pandemin har all undervisning skett via Zoom och undervisningsformerna anpassats därefter. Framgent kommer även undervisning på campus att äga rum och bedömargruppen anser att det är viktigt att reflektera över skillnader i uppläggning mellan distans- och campuskurser och på bästa sätt särskilja och utveckla utbildningsformer.

Institutionens åtgärder:

Institutionen jobbar med denna fråga. Instruktioner om Studium finns tillgängligt. Vi kommer att skapa en gemensam mall för Studium. Detta för få en bättre grund för att kunna använda Studiums fulla potential. Denna kan alla fristående kurser på KBH använda. Undantagfristående kurser som också är del av ett program. Mallen kan också användas som stöd för befintliga kurser.

Aspekt 4 Att målen examineras på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt och att progression säkerställs

Bedömargruppens synpunkter:

De dokument som bedömargruppen tagit del av visar att det finns en tydlighet vad gäller konstruktiv länkning i kurserna. Det är en styrka att det finns en koppling mellan lärandemål, lärandeaktiviteter och examinerande moment.

I kurserna används ofta grupparbete som examinerande form. Att bedöma varje enskild students prestation i ett grupparbete kan vara svårt. Bedömargruppen menar att det finns anledning att reflektera över användningen av grupparbete som examinerande form. Här skulle institutionens grundutbildningsgrupp kunna ta initiativ för att lärare gemensamt kan diskutera frågan och tillsammans skapa rutiner som säkerställer examinationen.

Kravet på progression kan vara svårt att uppfylla när det gäller kortare kurser. Ett sätt att skapa förståelse för att kursen givit studenterna nya kunskaper exemplifierades i mötet med kursledare som berättade att de vid kursens början ställer studenterna inför ett problem att lösa och vid kursens slut tar upp samma problem och då diskuterar de redskap som studenterna erhållit under kursens gång för att utveckla problemlösningar.

Institutionens åtgärder:

För att reflektera över användningen av grupparbete som examinerande form kommer detta ämne att diskuteras under institutionens lärardag våren 2023. Vi planerar att bjuda in lämplig föreläsare. Vi kommer också skapa ett dokument för kursledare på GUG's hemsida, där vi kommer inkludera information.

Aspekt 5 Att verksamma i utbildningen har aktuell ämnesmässig och högskolepedagogisk/ämnesdidaktisk kompetens samt att lärarkapaciteten är tillräcklig

Bedömargruppens synpunkter:

Lärare på kurserna har hög pedagogisk kompetens. Bedömargruppen noterar att det förs en pågående diskussion om vikten av pedagogisk kunskap och betydelsen av att kunna ta del av de kompetensutvecklingskurser som erbjuds. Här bör institutionen uppmuntra och möjliggöra för lärare att tillägna sig relevant pedagogisk utveckling.

Det finns en sårbarhet vad gäller de kurser som enbart har en ansvarig lärare då denne är svår att ersätta vid sjukdomsfall eller annan frånvaro. Vid samtal med kursledarna framkom önskemål om att det alltid ska vara två lärare som ansvarar för kurser. Bedömargruppen rekommenderar att det, om möjligt, genomförs.

Institutionens åtgärder:

Vi instämmer med bedömargruppen, det är önskvärt att mer än en lärare ansvarar för varje kurs. Vid införande av fristående kurs kommer GUG skapa ett dokument där kursledaren ska reflektera över denna fråga, det vill säga hur man planerar ersättning vid sjukdomsfall eller annan frånvaro. Hur vi löser detta för befintliga kurser kommer att diskuteras med respektive kursledare.

Aspekt 6 Att internationalisering och internationella perspektiv liksom hållbarhetsperspektiv främjas

Bedömargruppens synpunkter:

Internationella perspektiv och internationell samverkan är väl tillgodosedda i kurserna. Däremot är hållbarhetsperspektiv ett utvecklingsområde. Vad som menas med hållbarhetsperspektiv och hur de kan tillämpas i undervisning ter sig inte alltid helt klart och de behöver definieras i förhållande till kursmål och kursinnehåll. Bedömargruppen menar att institutionens grundutbildningsgrupp kan vara ett lämpligt forum för att diskutera och utveckla hållbarhetsperspektiv för fristående kurser. Enskilda kursledare bör också reflektera över och utarbeta strategier för hur hållbarhetsperspektiv kan integreras i specifika kurser.

Institutionens åtgärder:

Lärardagen våren 2022 på KBH (organiserad av GUG) hade tema hållbarhet. Dagen innehöll utbildning och diskussion om hållbarhet. Vi har spridit bedömargruppens synpunkt att vi bör öka reflektionen över och utarbeta strategier för hur hållbarhetsperspektiv kan integreras i specifika kurser. Vi kommer under HT 2023 följa upp respektive kurs hur denna aspekt har integrerats i deras kurs. Dessutom kommer detta tas upp i vårt dokument till kursledare lyfta denna punkt, det vill säga varje kurs får motivera hur internationalisering och internationella perspektiv liksom hållbarhetsperspektiv kommer att främjas under deras kurs.

Aspekt 7 Att jämställdhetsperspektiv integreras i utbildningen

Bedömargruppens synpunkter:

I självvärderingen blandas frågan om integrering av jämställdhetsperspektiv i kurserna samman med frågan om jämn könsfördelning. Att kurser som riktar sig till yrkesverksamma inom områden som är starkt kvinnodominerade nästan uteslutande får kvinnliga studenter är inte förvånande och handlar inte om jämställdhetsperspektiv i utbildning. Det är naturligtvis önskvärt med en jämn könsfördelning bland studenter på kurser men att den frågan lyfts upp tyder på en viss okunskap om vad jämställdhetsperspektiv omfattar. Jämställdhet är en fråga om makt och maktstrukturer. Bedömargruppen anser att jämställdhetsperspektiv kan integreras i kurserna genom att relevant litteratur om kön och makt tas upp och diskuteras.

Institutionens åtgärder:

Grundutbildningsgruppen (GUG) kommer under hösten 2022 diskutera detta ämne och hur det kan integreras i våra fristående kurser. Vi kommer att i vårt dokument till kursledare lyfta denna punkt, det vill säga varje kurs får motivera hur jämställdhetsperspektivet integreras i deras kurs.

Aspekt 8 Att utbildningen svarar mot individers och samhällets behov av bildning och professionell kunskap och förbereder studenterna för ett framtida arbetsliv

Bedömargruppens synpunkter:

Vilken inverkan enstaka fristående kurser har på studenters arbetsliv är svårt att uppskatta. Samlade alumnundersökningar görs inom kurserna om mäns våld mot kvinnor men att följa upp varje enstaka kurs låter sig inte göras.

Vid mötet med studenterna uttryckte de att de haft nytta av kursen inom sina verksamhetsområden. Kursledarna talade också om att studenter inte sällan återkommer efter avslutad kurs och beskriver att de kunnat dra nytta av den.

Institutionens åtgärder:

Vi fortsätter att inhämta synpunkter från samhälle och studenter för att anpassa kurser till behov. Vi kommer att ha detta som en obligatorisk punkt i kursutvärderingen.

Aspekt 9 Att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

Bedömargruppens synpunkter:

De studenter som bedömargruppen träffade var nöjda med inflytandet de haft i planering och genomförande av kurserna. Vad gäller uppföljning så görs kursvärderingar men det behövs en samlad rutin för att göra kursvärderingarna tillgängliga för studenterna. Vidare är det nödvändigt att förbättra rutiner för återrapportering. Här kan institutionens grundutbildningsgrupp få uppdrag att utarbeta rutiner.

Institutionens åtgärder:

Institutionens grundutbildningsgrupp (GUG) har fått detta uppdrag. Inom två månader efter avslutat kurs kommer kursledare att skicka en kursrapport till GUG. GUG kommer att granska och återkoppla dessa rapporter. På institutionens öppna hemsida kommer kursrapporterna vara tillgängliga för gamla och potentiellt nya studenter. Länk till dessa rapporter kommer att vara tillgänglig i kurskatalog.

Aspekt 10 Att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö föreligger

Bedömargruppens synpunkter:

Studiemiljön framstår som god. Under pandemin då undervisningen bedrivits via Zoom har det funnits brist på adekvata studieplatser där studenter kan delta i digitala möten. Detta bör ses över.

Institutionens åtgärder:

Efter pandemin har vi återgått till föreläsningar på plats i de fall detta är den ordinarie utbildningsformen. För de kurser som omväxlade har undervisning på plats och digitalt, ses schemat över så studenter inte omväxlande har undervisning på plats och digitalt under samma dag. Detta underlättar att hitta en adekvat studieplats vid digitala möten, då dessa platser har en begränsning på campus. Information om detta kommer att inkluderas i dokumentet till kursledare.

Aspekt 11 Att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

Bedömargruppens synpunkter:

Under aspekt 9 har påtalats de förbättringar som behöver göras angående rutiner för kursvärderingar. Ett initiativ att grundutbildningsgruppen samlar kursrapporter ser bedömargruppen som positivt och ett steg på vägen för att förstärka uppföljning och utveckling av kurserna.

Institutionens åtgärder:

Se aspekt 9.

Generell åsikt från bedömargruppen

Institutionsledningen bör reflektera över om den skulle kunna inta en mer aktiv hållning för att stärka de fristående kursernas roll för att möta samhällets behov av de kunskap som finns vid institutionen.

Bedömargruppen tycker att institutionsledningen bör ta ett mer helhetsansvar för utbudet av fristående kurser.

Institutionens svar:

Det finns idag en stor aktivitet och vilja att driva enstaka kurser vid institutionen för kvinnors och barns hälsa. Kursledare har kontaktnät inom samhälle och hälsa. Institutionsledningen tar vid behov kontakt med potentiella passande kursledare, om ett behov av kurs finns, men initiativ inte ännu har tagits av potentiell kursledare.

Under slutet av 2021 startades GUG (Grund-Utbildnings-Grupp) vid KBH. Detta för att öka samordningen mellan och kvaliteten av utbildningar på grund-och avancerad nivå på institutionen. För att öka helhetsansvaret för utbudet av fristående kurser kommer en struktur att skapas vid inrättande av fristående kurs. Innan eventuell kursplan skickas till GRUNK, kommer GUG att granska kursplanen. Förutom kursplanen behöver kursledaren skriva en motivering varför kursen bör inrättas. GUG kommer under tidig höst 2022 skapa en mall för denna motivering, där punkter såsom: 1. Samhällets behov av kursen. 2. Studenters behov av kursen ("förväntat söktryck"). 3. Lärarresurser för kursen (se aspekt 5) kommer att inkluderas. Kursplan och motivering kommer att granskas/kommenteras av GUG och därefter kommer institutionsstyrelsen ta beslut om ärendet kommer att gå vidare till GRUNK.

HANDLINGSPLAN

ÅTGÄRD	TIDSPERIOD FÖR IMPLEMENTERING
Tidigarelägga självregistrering till kurs och påminna de som inte registrerat sig	VT 2023
"Hemsida" på KBH's MP med dokument från GUG	VT 2023
Skapa och tillgängliggöra dokumentet "För kursledare"	VT och HT 2023
Skapa och tillgängliggöra dokumentet "Motivering av ny fristående kurs"	HT 2022
Mall för Studium	VT 2023
Kursrapport till GUG. Tillgängliggöra kursrapporten	HT 2023

GUG= Grund Utbildnings Grupp vid KBH

Nämndutlåtande för utbildningsutvärdering av fristående kurser vid institutionen för kvinnors och barns hälsa (KBH) år 2022

Institutionen för kvinnors och barns hälsa (KBH) har gjort en självvärdering av nio fristående kurser (varav en uppdragsutbildning) utifrån de 11 aspekterna som föreskrivs i Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar. Självvärderingen är noggrant genomförd och ger en detaljerad beskrivning under varje aspekt, inklusive en analys av de utvecklingsområden som identifierats. Vid platsbesöket medverkade bland annat kursledare, institutionsföreträdare, kursadministratörer och studenter. Även bedömargruppens arbete är väl utfört och granskningen har genomförts utifrån de 11 aspekterna.

Självvärderingen, tillsammans med bedömargruppens utlåtande är underlag för den åtgärdsplan som institutionen presenterar i utvärderingsrapporten. Institutionen har skapat en grundutbildningsgrupp (GUG) för att öka kvaliteten av utbildning på grund- och avancerad nivå vid KBH. Åtgärdsplanen handlar främst om att GUG ska utveckla styrdokument under 2023, som stöd för kursledningens kvalitetsarbete med de fristående kurserna. Vad som inte framgår av åtgärdsplanen är hur utvecklingsarbetet ska fortgå efter 2023. Förhoppningsvis kommer GUG att driva på den pedagogiska utvecklingen så att ytterligare aspekter som framkom från utvärderingen också belyses, som att särskilja och utveckla olika undervisningsformer.

Områdesnämnden noterar att de planerade åtgärderna är adekvata och kan genomföras enligt framlagd tidsplan. Områdesnämnden förutsätter att utvecklingsarbetet fortgår även efter 2023. Områdesnämnden ser inget behov av särskild uppföljning.

Beslut Områdesnämnden medicin och farmaci 2022-12-14, § 21 c)

- att områdesnämnden fastställer utvärderingsrapporten innehållande planerade åtgärder
- att uppföljning av de planerade åtgärderna ska ske enligt vetenskapsområdets riktlinjer med beaktande av kommentarer i utlåtandet
- att avge utlåtande enligt framlagt förslag